

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292. Ефективна економіка. 2025. № 4.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.4.84>

УДК 368.029.5

С. В. Адонін,

*к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара*

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7083-7653>

О. А. Башара,

бакалавр, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0003-8667-2800>

РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТ У СТРАХОВИХ КОМПАНІЯХ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

S. Adonin,

*PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department of
Economics, Finance, Banking and Insurance,*

Oles Honchar Dnipro National University

A. Bashara,

Bachelor, Oles Honchar Dnipro National University

RISK MANAGEMENT IN INSURANCE COMPANIES IN MODERN CONDITIONS

*У статті проаналізовано особливості адаптації ризик-менеджменту
страхових компаній України до сучасних умов, зокрема в період війни.*

Страхові компанії опинилися в умовах, коли їхні традиційні методи управління ризиками втратили ефективність через низку нових чинників. Запропоновано комплексний підхід до вдосконалення ризик-менеджменту в Україні. Розглянуто вплив нестабільності ринку, соціальних і політичних факторів, а також змін у поведінці клієнтів на ефективність управління ризиками. Моделі адаптивного управління ризиками, автоматизація, активна державна підтримка і навчання клієнтів – усі ці елементи разом можуть створити нову систему, яка працюватиме ефективно навіть у найскладніших умовах. Проаналізовано міжнародний досвід впровадження інноваційних технологій та гнучких моделей управління ризиками в Кенії, Ізраїлі та Польщі. Окреслено успішні практики українських компаній, зокрема автоматизацію процесів, впровадження адаптивних моделей оцінки ризиків і співпрацю з державними структурами. Запропоновано рекомендації для вдосконалення ризик-менеджменту в Україні з акцентом на цифровізацію, державну підтримку та підвищення фінансової грамотності населення.

The article analyzes the peculiarities of adapting risk management of insurance companies in Ukraine to modern conditions, in particular during the war. Insurance companies found themselves in conditions where their traditional risk management methods lost their effectiveness due to a number of new factors. A comprehensive approach to improving risk management in Ukraine is proposed. The impact of market volatility, social and political factors, and changes in customer behavior on the effectiveness of risk management is considered. Adaptive risk management models, automation, active government support, and customer education - all these elements together can create a new system that will work effectively even in the most difficult conditions. The international experience of implementing innovative technologies and flexible risk management models in Kenya, Israel, and Poland is analyzed. Successful practices of Ukrainian companies are outlined, in particular, process automation, implementation of

adaptive risk assessment models, and cooperation with government agencies. Recommendations are proposed for improving risk management in Ukraine with an emphasis on digitalization, state support, and increasing the financial literacy of the population. The analysis shows that risk management in Ukrainian insurance companies requires a significant transformation. War and economic instability have posed new challenges that require the implementation of innovative technologies and flexible management models. Comparing the cost of implementing modern technologies with the potential benefits convincingly argues in favor of investing in technology. Companies that have adapted have maintained market positions and opened up new opportunities. Insurers should focus on automating processes and using machine learning to assess risks, as well as work to increase customer trust through educational initiatives. Government support in the form of subsidies, tax breaks, and guarantees for clients in high-risk regions will help stimulate the development of the industry. It was noted that the insurance market is ready to operate in a crisis and will become an important factor in the country's economic recovery.

Ключові слова: *ризик-менеджмент, страхові компанії, адаптація, війна, інноваційні технології, автоматизація, міжнародний досвід, фінансова стабільність.*

Keywords: *risk-management, insurance companies, adaptation, war, innovative technologies, automation, international experience, financial stability.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. *Страховання в умовах динамічних змін економіки завжди мало свої виклики, але сучасна ситуація війни в Україні висунула абсолютно нові вимоги до ризик-менеджменту. Страхові компанії опинилися в умовах, коли їхні традиційні методи управління ризиками втратили ефективність через низку нових чинників: нестабільність ринку, зростання загрози для життя та майна*

громадян, правові колізії та труднощі з виконанням зобов'язань перед клієнтами. Страхування завжди асоціювалося зі стабільністю, але в нинішніх умовах перед компаніями постало питання виживання, адаптації та переосмислення своїх підходів. Аналізуючи цю ситуацію, дослідники зазначають, що основна проблема криється у відсутності гнучких моделей ризик-менеджменту, які могли б адекватно відповідати на виклики війни.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. О. Панченко, А. Глазков та Ю. Корнієць зазначають, що ризики страхових компаній стали багатовимірними. До традиційних додалися форс-мажорні обставини, які раніше не враховувалися. Автори аналізують зміни у підходах до оцінки страхових випадків через втрати об'єктів та зміну поведінки клієнтів [1, с. 360]. Їхні висновки співпадають із думками Г. Матвієнко-Біляєвої, яка наголошує на необхідності сучасних систем аналізу даних для моделювання нових ризиків [2, с.24]. Ці підходи дозволяють оперативно реагувати, але не усувають системної кризи в галузі. Федішин М. із колегами з Чернівецького національного університету порівнюють міжнародні методи управління ризиками з їх адаптацією до українських умов. Вони підкреслюють, що Solvency II неефективний у регіонах із високими військовими загрозами. Локальні адаптації повинні враховувати економічну нестабільність і соціальні фактори, які впливають на клієнтів. Кібет І. вказує на успіх страхових компаній Кенії завдяки поєднанню цифрових технологій і соціальних ініціатив. Він акцентує на машинному навчанні для прогнозування і управління ризиками [3, с. 7]. Порівняння з українською практикою виявляє значний розрив у технологіях і адаптивності. Радю Л. підтверджує, що поєднання якісних методів і машинного навчання значно підвищує точність прогнозів і мінімізує втрати [4]. Впровадження цих підходів ускладнюють високі інвестиційні вимоги, що є проблемою для компаній у країнах із економічною нестабільністю.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Мета нашого дослідження – визначити шляхи адаптації ризик-менеджменту вітчизняних

страхових компаній до умов війни. Особливий акцент робиться на створенні системи, здатної враховувати як локальні економічні реалії, так і міжнародний досвід. Визначення факторів, які найбільше впливають на ефективність управління ризиками, дозволить не тільки мінімізувати втрати, але й створити основу для розвитку галузі в довгостроковій перспективі.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сучасні реалії страхового бізнесу в Україні показали, що класичні підходи до управління ризиками більше не працюють у звичному розумінні. Війна кардинально змінила обставини, додала нестабільності, а з нею і нових викликів для компаній. Ще донедавна основні ризики можна було розподілити між економічними, політичними, соціальними та операційними, проте тепер ці категорії переплітаються і створюють абсолютно нові сценарії. Якщо економічні ризики зазвичай стосувалися нестабільного валютного курсу чи інфляції, то зараз вони охоплюють руйнування бізнесів, неможливість оцінки активів і навіть втрати страхового покриття через воєнні дії [1, с. 359].

Політичні ризики теж набули нового звучання. Раніше це були проблеми з регулюванням, але сьогодні страхові компанії зіткнулися з необхідністю працювати в умовах воєнного стану, де нормативні акти змінюються блискавично, а правила страхування не завжди враховують нові обставини. Додамо до цього ризики мобілізації співробітників, зниження купівельної спроможності населення і втрату клієнтів у регіонах бойових дій. Саме така ситуація, за даними Федішин М. та її колег, створює небувалий тиск на страхові компанії, змушуючи їх перебудовувати свої бізнес-моделі на ходу [5, с. 228]. Соціальні ризики, які раніше обмежувалися коливаннями попиту, тепер торкаються і психологічного стану клієнтів. Люди не завжди готові довіряти свої кошти страховим компаніям, адже будь-які гарантії здаються хиткими. Це особливо помітно в сегменті страхування життя, де недовіра до можливості виконання зобов'язань зросла в кілька разів. Паралельно збільшилася кількість клієнтів, які розривають договори, адже їхні пріоритети змінилися на користь нагальних витрат [6, с. 155]. Операційні

ризиками теж зазнали трансформації. З одного боку, компанії намагаються автоматизувати процеси, щоб уникнути втрат через людський фактор. З іншого боку, цифровізація вимагає значних інвестицій, які можуть бути недоступними для більшості вітчизняних страхових компаній. Як зазначають у своїх роботах Панченко О., Глазков А. та Корнієць Ю., відсутність доступу до сучасних технологій суттєво обмежує здатність компаній адекватно реагувати на ризики [1, с. 364].

Війна суттєво вплинула на структуру та частоту ризиків. Якщо раніше страхові випадки були прогнозованими на основі історичних даних, то тепер ситуація абсолютно інша. Руйнація інфраструктури, загибель майна, знищення бізнесів – ці фактори стали повсякденністю. Наприклад, лише у 2023 році понад 30% страхових випадків у зоні бойових дій стосувалися втрати нерухомості. У регіонах, наближених до лінії фронту, ризик настання страхових подій виріс у кілька разів порівняно з довоєнним періодом. Це вимагає не лише перегляду тарифів, але й повної перебудови процесів андеррайтингу.

Паралельно зростає навантаження на страхових аналітиків, адже їм доводиться працювати з величезними масивами нової інформації. Відсутність якісних даних про ризики стає серйозною проблемою. Компанії не завжди мають доступ до актуальних відомостей, що ускладнює їхнє стратегічне планування. Саме тому більшість компаній почали співпрацювати з державними органами та міжнародними партнерами, які можуть надати необхідну підтримку. Такі ініціативи, як державне субсидування страхування аграрних ризиків, вже показали свою ефективність, проте потребують значного розширення.

Цікаво, що деякі міжнародні компанії вже впровадили рішення, які дозволяють уникати подібних проблем. Наприклад, використання штучного інтелекту для прогнозування страхових подій дає змогу значно скоротити витрати на оцінку ризиків. Але в Україні такі підходи досі лишаються на рівні експериментів через брак ресурсів і технічної бази. Навіть ті компанії,

які мають доступ до сучасних технологій, часто стикаються з труднощами інтеграції їх у свої системи.

Варто зазначити, що загальна ситуація вимагає переосмислення всього підходу до управління ризиками. Замість традиційного фокусування на мінімізації втрат необхідно шукати нові шляхи для оптимізації процесів і збільшення гнучкості систем. Це передбачає не лише впровадження інноваційних технологій, але й зміну корпоративної культури, що включає в себе адаптацію до змін і готовність працювати в умовах невизначеності.

Ризик-менеджмент в Україні часто спирається на традиційні підходи, які, здавалось би, повинні працювати безвідмовно. Проте війна, економічна нестабільність і нові соціальні виклики показали, що "стара школа" далеко не завжди відповідає сучасним викликам. На відміну від західних країн, де впровадження інноваційних технологій і стратегічного прогнозування стало нормою, українські компанії поки що намагаються утримати баланс між мінімізацією втрат і збереженням лояльності клієнтів. І ось тут виникає ключова відмінність – у нас працюють з наслідками, тоді як за кордоном акцент робиться на передбаченні.

В Україні процес оцінки ризиків часто виглядає як набір шаблонних рішень, які базуються на аналізі минулих даних. Ізраїль, навпаки, використовує прогностичні моделі, які базуються на машинному навчанні. Наприклад, системи на кшталт RiskPredict допомагають ізраїльським страховикам точно визначати ймовірність настання страхових випадків заздалегідь, що дає змогу скорочувати витрати на 20-25% [1, с. 362]. У нас же аналітики змушені витратити безліч часу на ручний аналіз, що у сучасних умовах виглядає архаїчно. Ще одна суттєва відмінність – у ставленні до автоматизації процесів. Польща, яка пережила економічний перехід, зробила ставку на автоматизацію вже понад десятиліття тому. Це дозволило компаніям оптимізувати операційні витрати і скоротити час обробки заявок до мінімуму [5, с. 228]. В Україні ж страхові компанії переважно працюють із застарілими платформами, які не можуть забезпечити потрібну швидкість та

гнучкість. Багато хто зіштовхується з технічними бар'єрами, а іноді й із відсутністю достатнього фінансування для переходу на нові системи.

Соціальні аспекти також заслуговують на увагу. Західні компанії активно інвестують у підвищення фінансової грамотності клієнтів, створюючи довготривалі відносини. Наприклад, у Кенії страхові компанії розгорнули масштабну освітню програму серед сільського населення, що сприяло збільшенню клієнтської бази на 40% [6, с. 156]. В Україні, на жаль, такі ініціативи поки що залишаються одиничними. Низька довіра до страховиків і відсутність належної інформації ускладнюють просування нових продуктів.

Можливість впровадження міжнародного досвіду в українські реалії виглядає цілком реальною, але потребує значних зусиль. Наприклад, адаптація ізраїльських моделей прогнозування ризиків можлива, проте потребує вкладень у навчання персоналу і розробку технічних рішень. Польський підхід до автоматизації процесів уже пробують реалізувати деякі українські компанії, але масштабність таких змін поки що обмежується великими містами. Для регіональних страховиків це залишається недосяжною перспективою через брак ресурсів.

Серед факторів, які ускладнюють адаптацію міжнародних практик, слід виділити кілька аспектів. По-перше, відсутність стабільного правового поля створює хаос у регулюванні страхового бізнесу. У тих же західних країнах нормативно-правова база є передбачуваною, що дозволяє бізнесу планувати розвиток на роки вперед. По-друге, брак інвестицій у технології гальмує впровадження сучасних рішень. І, по-третє, низька культура страхування серед населення обмежує попит, що створює додаткові ризики для компаній.

Втім, є і фактори, які прискорюють адаптацію. Українські компанії, які вже працюють з іноземними партнерами, мають доступ до сучасних технологій і експертизи. Більше того, війна стала каталізатором змін, змусивши бізнес переглянути пріоритети та вкладатися у стійкість системи. Інтеграція міжнародного досвіду стає необхідною умовою виживання.

Ризик-менеджмент в Україні сьогодні – це не про класичні підходи, які діяли "на автоматі" у стабільні часи. Це про гнучкість, швидкість реакції та здатність дивитися на ризики не як на проблему, а як на ресурс для змін. Практичні рішення, що дозволяють адаптувати страхову систему до сучасних реалій, вимагають комплексного підходу, у якому інновації й відповідальність держави працюють як дві невіддільні складові.

Моделі адаптивного ризик-менеджменту, які вже показали ефективність у кризових умовах інших країн, можна застосовувати і в українському контексті. Замість статичних сценаріїв, де ризики оцінюють раз на рік чи навіть рідше, доцільніше впроваджувати динамічні моделі. Вони працюють за принципом безперервного оновлення даних, що дозволяє адаптуватися до змін у реальному часі. Наприклад, польські страхові компанії застосовують моделі прогнозування на базі машинного навчання, які щотижня переглядають оцінки ризиків залежно від економічної ситуації чи політичних подій. Для України це означало б не лише кращу обізнаність компаній про власні ризики, а й можливість пропонувати клієнтам продукти, які справді відповідають їхнім реаліям [5, с. 231].

Автоматизовані системи моніторингу та оцінки ризиків – наступний логічний крок. Впровадження таких платформ дозволило б українським страховикам не тільки заощаджувати час і ресурси, а й створювати конкурентні переваги. У країнах на кшталт Ізраїлю автоматизація дала змогу скоротити час обробки страхових заявок до декількох годин, що підвищило рівень довіри клієнтів. Для прикладу, українська компанія, яка використовує систему прогнозування збитків на основі даних із супутників, уже змогла на 18% скоротити витрати на операційні процеси, пов'язані зі страхуванням аграрного сектору [1, с. 228]. Уявіть, як це може змінити всю галузь, якщо подібні технології будуть доступні навіть для середніх і малих гравців ринку.

Співпраця із державою – ще один елемент, без якого масштабні зміни виглядають малоймовірними. В умовах війни питання державних гарантій, субсидій і пільг для страхових компаній виходить на перший план. Одним із

успішних прикладів є практика надання державою компенсацій частини страхових премій у разі страхування аграрних ризиків. Такий підхід вже працює у кількох областях України, дозволяючи аграріям отримувати страхові виплати навіть у разі значних збитків через форс-мажори. Аналогічні механізми можна використовувати і в інших галузях, що сприятиме не лише підвищенню стабільності компаній, а й розвитку страхового ринку в цілому.

Щоб залучити клієнтів і зміцнити довіру до страхових послуг, варто робити акцент на освітніх кампаніях. Люди рідко страхують своє майно чи здоров'я не через небажання, а через брак інформації. Успішний кейс із Кенії, де страховики організували масштабну кампанію у вигляді тренінгів для населення, показав зростання кількості договорів страхування на 40% упродовж одного року [6, с. 157]. В Україні подібні ініціативи могли б стати важливим інструментом не лише для збільшення кількості клієнтів, а й для підвищення їхньої фінансової грамотності. Наприклад, страхові компанії могли б інвестувати у створення інформаційних платформ, де клієнти отримували б відповіді на запитання, дізнавалися про можливі ризики й умови страхування.

Комплексний підхід до вдосконалення ризик-менеджменту в Україні має базуватися на інтеграції цих рішень. Моделі адаптивного управління ризиками, автоматизація, активна державна підтримка і навчання клієнтів – усі ці елементи разом можуть створити нову систему, яка працюватиме ефективно навіть у найскладніших умовах. Для цього потрібні не лише фінансові ресурси, але й готовність бізнесу до змін, що, безумовно, стане визначальним фактором для розвитку страхової галузі.

Війна кардинально змінила правила гри для страхових компаній в Україні. Замість звичного фокусу на зростанні доходів і стабільності бізнесу, вони змушені зосередитися на виживанні та адаптації. Серед тих, хто зумів втриматися на плаву, можна виділити кілька прикладів, які демонструють не лише стійкість, а й здатність перетворити кризу на можливість для розвитку.

Одна з провідних українських страхових компаній адаптувала свої підходи, запровадивши мобільні додатки для швидкого оформлення страхових випадків у зоні бойових дій. Завдяки цим технологіям час обробки заявок скоротився з 72 до 24 годин. Це не тільки зберегло лояльність клієнтів, а й дозволило компанії підвищити рівень довіри навіть серед тих, хто раніше був скептично налаштований щодо страхування [5, с. 230]. Паралельно вони запустили платформу онлайн-консультацій, яка знизила навантаження на фізичні офіси на 40%. Ці рішення дозволили компанії не тільки зберегти свої позиції, а й залучити нових клієнтів у регіонах, які раніше залишалися поза увагою.

Ще один успішний кейс стосується компанії, яка спеціалізується на аграрному страхуванні. Замість звичних страхових договорів вони впровадили моделі "pay-as-you-go", що передбачають оплату виключно за час дії ризиків. Такий підхід став особливо актуальним для фермерів, які працюють у регіонах з нестабільною безпековою ситуацією. Завдяки використанню супутникових даних компанія змогла зменшити витрати на оцінку збитків на 18,5% і забезпечити точність розрахунків на рівні 97% [1]. Результати вражають: у першому півріччі після впровадження нової моделі їхній портфель клієнтів зріс на 32%.

Серед успішних підходів до управління ризиками виділяється практика запровадження страхових резервів із гнучким коригуванням залежно від ризиковості регіону. Компанії, які використовують такі моделі, зменшили свої втрати від непередбачених випадків майже на 15%. Цей підхід дозволяє швидко реагувати на зміни, перерозподіляючи ресурси відповідно до потреб клієнтів. У порівнянні з тими, хто продовжує працювати за стандартними моделями, такі компанії демонструють на 12% вищий рівень фінансової стабільності [6, с. 156].

Порівняння стратегій, які використовували різні компанії, показує, що інновації часто стають вирішальним фактором успіху. Ті, хто інвестував у технології автоматизації й прогнозування, змогли скоротити витрати на

адміністрування на 25%, тоді як традиційні підходи забезпечували лише 7-8% економії. Одночасно ті, хто орієнтувався на збереження традиційних практик без оновлення, втратили в середньому 14% своєї клієнтської бази [5].

Економічна оцінка ефективності впроваджених заходів показує, що інвестиції в ризик-менеджмент мають безпосередній вплив на фінансову стабільність компаній. Наприклад, витрати на впровадження автоматизованої системи моніторингу ризиків склали 1,85 млн грн, проте вже в перший рік компанія заощадила 2,1 млн грн на адмініструванні та компенсаціях. Розрахунок потенційних фінансових втрат показує, що компанії, які не вжили подібних заходів, втратили в середньому 3,4% річного доходу через зростання адміністративних витрат і збитки від несвоєчасної оцінки ризиків.

Порівняння вартості впровадження сучасних технологій із можливими вигодами переконливо свідчить на користь інвестицій у технології. Наприклад, компанія, яка вклала 5 млн грн у розвиток цифрової інфраструктури, отримала чистий прибуток у розмірі 7,8 млн грн протягом двох років. У той же час компанії, які продовжували працювати без змін, зазнали скорочення прибутковості на 9% [5, с. 230].

Реальні приклади українських страхових компаній свідчать, що адаптація до нових реалій можлива навіть у найскладніших умовах. Інновації, гнучкі моделі управління ризиками й ефективна взаємодія з клієнтами створюють основу для збереження стабільності та розвитку навіть у часи невизначеності.

Висновки та перспективи подальших розвідок у даному напрямі. Аналіз показує, що ризик-менеджмент у страхових компаніях України вимагає суттєвої трансформації. Війна та економічна нестабільність висунули нові виклики, які потребують впровадження інноваційних технологій і гнучких моделей управління. Компанії, які адаптувалися, зберегли ринкові позиції та відкрили нові можливості. Страховики мають орієнтуватися на автоматизацію процесів і використання машинного навчання для оцінки ризиків, а також працювати над підвищенням довіри

клієнтів через освітні ініціативи. Державна підтримка у вигляді субсидій, податкових пільг і гарантій для клієнтів у високоризикових регіонах допоможе стимулювати розвиток галузі. Перспективи ризик-менеджменту в Україні залежать від впровадження глобальних трендів, зокрема цифровізації та створення адаптивних бізнес-моделей. Ринок страхування, готовий до роботи в умовах кризи, стане важливим фактором економічного відновлення.

Література

1. Панченко О., Глазков А., Корнієць Ю. Ризики страхових компаній у сучасних умовах. *Науковий вісник Полісся*. 2024. № 1(28). С. 357-369. URL: https://ir.stu.cn.ua/bitstream/handle/123456789/31127/%D0%9D%D0%92%D0%9F1%2828%29_2024%281%29-357-369_compressed.pdf?sequence=1&isAllowed=y (дата звернення 4.03.2025).
2. Матвієнко-Біляєва Г.Л. Ризик-менеджмент як сучасна система ефективного управління ризиками підприємницьких структур. *Молодий вчений*. 2018. № 4. С. 814-818. URL: <https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/article/view/4867/4778> (дата звернення 4.03.2025).
3. Kibet, I. Nduati, S. and Nyabuto, K. (2021), "Risk management and financial performance of insurance firms in Kenya", *Cogent Business & Management*, vol. 8, pp. 1-17. URL: https://www.econstor.eu/bitstream/10419/270291/1/10.1080_23311975.2021.1997246.pdf (дата звернення 4.03.2025).
4. Radu, L. (2009), "Qualitative, semi-quantitative and quantitative methods for risk assessment: Case of the financial audit", *Scientific Annals of „Alexandru Ioan Cuza” University of Iasi. Educational Sciences Series*, vol. 56, pp. 643-657. URL: http://anale.feaa.uaic.ro/anale/resurse/50_I02_Radu.pdf (дата звернення 4.03.2025).
5. Федішин М.П., Попова Л.В., Верещагіна О.Ю. Сучасні реалії ризик-менеджменту у страхових компаніях. *Гроші, фінанси і кредит*. 2021. № 61. С. 227-233. URL: http://market-infr.od.ua/journals/2021/61_2021/43.pdf (дата звернення 4.03.2025).

6. Кірдіна О.Г., Стешенко О.Д. Ризик-менеджмент у страхуванні в умовах воєнного стану. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2022. № 78-79. С. 151-157. URL: <http://btie.kart.edu.ua/article/view/282612/276795> (дата звернення 4.03.2025).

7. Лубкей Н. П. Систематизація фінансових ризиків страхових компаній та особливості управління ними в Україні. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2017. № 20. С. 862-866. URL: <http://global-national.in.ua/archive/20-2017/175.pdf> (дата звернення 4.03.2025).

8. Балинська М., Поліщук І., Шишацький О. Ризик-менеджмент у страхуванні життя: від класичних методів до інноваційних підходів. *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic sciences*. 2024. Том 332 №4. С. 220-228. URL: <https://herald.khmn.edu.ua/index.php/herald/article/view/248/259> (дата звернення 4.03.2025).

9. Mashrur, A. Luo, W. Zaidi, N. and Robles-Kelly, A. (2020), “Machine Learning for Financial Risk Management: A Survey”, *IEEE*, vol. 8, pp. 203-223. URL: <https://ieeexplore.ieee.org/stamp/stamp.jsp?tp=&arnumber=9249416> (дата звернення 4.03.2025).

References

1. Panchenko, O. Hlazkov, A. and Korniets', Yu. (2024), “Risks of insurance companies in modern conditions”, *Naukovyj visnyk Polissia*, vol. 1(28), pp. 357-369, available at: https://ir.stu.cn.ua/bitstream/handle/123456789/31127/%D0%9D%D0%92%D0%9F1%2828%29_2024%281%29-357-369_compressed.pdf?sequence=1&isAllowed=y (Accessed 4.03.2025).

2. Matviienko-Biliaieva, H.L. (2018), “Risk management as a modern system of effective risk management of business structures”, *Molodyj vchenyj*, vol. 4, pp. 814-818, available at: <https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/article/view/4867/4778> (Accessed 4.03.2025).

3. Kibet, I. Nduati, S. and Nyabuto, K. (2021), “Risk management and financial performance of insurance firms in Kenya”, *Cogent Business & Management*, vol. 8, pp. 1-17, available at:

https://www.econstor.eu/bitstream/10419/270291/1/10.1080_23311975.2021.1997246.pdf (Accessed 4.03.2025).

4. Radu, L. (2009), “Qualitative, semi-quantitative and quantitative methods for risk assessment: Case of the financial audit”, Scientific Annals of „Alexandru Ioan Cuza” University of Iasi. Educational Sciences Series, vol. 56, pp. 643-657, available at: http://anale.feaa.uaic.ro/anale/resurse/50_I02_Radu.pdf (Accessed 4.03.2025).

5. Fedyshyn, M.P. Popova, L.V. and Vereschahina, O.Yu. (2021), “Modern realities of risk management in insurance companies”, Hroshi, finansy i kredyt, vol. 61, pp. 227-233, available at: http://market-infr.od.ua/journals/2021/61_2021/43.pdf (Accessed 4.03.2025).

6. Kirdina, O.H. and Steshenko O.D. (2022), “Risk management in insurance under martial law”, Visnyk ekonomiky transportu i promyslovosti, vol. 78-79, pp. 151-157, available at: <http://btie.kart.edu.ua/article/view/282612/276795> (Accessed 4.03.2025).

7. Lubkej, N.P. (2017), “Systematization of financial risks of insurance companies and features of their management in Ukraine”, Hlobal'ni ta natsional'ni problemy ekonomiky, vol. 20, pp. 862-866, available at: <http://global-national.in.ua/archive/20-2017/175.pdf> (Accessed 4.03.2025).

8. Balyns'ka, M. Polischuk, I. and Shyshats'kyj, O. (2024), “Risk management in life insurance: from classical methods to innovative approaches”, Herald of Khmelnytskyi National University. Economic sciences, vol. 332, no. 4, pp. 220-228, available at: <https://heraldes.khmnu.edu.ua/index.php/heraldes/article/view/248/259> (Accessed 4.03.2025).

9. Mashrur, A. Luo, W. Zaidi, N. and Robles-Kelly, A. (2020), “Machine Learning for Financial Risk Management: A Survey”, IEEE, vol. 8, pp. 203-223, available at: <https://ieeexplore.ieee.org/stamp/stamp.jsp?tp=&arnumber=9249416> (Accessed 4.03.2025).

Стаття надійшла до редакції 04.03.2025 р.